

CONSELL INSULAR DE MENORCA

Institut Menorquí d'Estudis

Universitat de les Illes Balears

2nd BOTANICAL CONFERENCE IN MENORCA

Islands and Plants: preservation and understanding of flora on Mediterranean islands

Celebració de les II JORNADES DE BOTÀNICA A MENORCA

Illes i plantes: conservació i coneixement de la flora a les illes de la Mediterrània

Menorca, 26-30 d'abril de 2011

La setmana passada es van celebrar a la Sala Multifuncional des Mercadal les II Jornades de Botànica a Menorca, amb un notable èxit de participació i un nivell de continguts destacable.

Les illes mediterrànies, refugi de moltes espècies úniques i territoris clau per a la salvaguarda de la biodiversitat global, han estat el fil conductor d'aquestes jornades, que han comptat amb més de 70 assistents procedents de diferents països de la conca mediterrània. Les aportacions científiques que s'hi han desenvolupat provenen de territoris tan diversos com Xipre, Creta, Còrsega, Sicília, Sardenya, Illes Jòniques, Illes Toscanes, Illes Habibas (Algèria), Illes Columbretes i Illes Balears, entre d'altres. En aquestes jornades s'ha fet un extens repàs al nivell de coneixement de la flora de cada grup d'illes, el seu estat de conservació, les amenaces que afronten i els programes i mesures de recuperació que es duen a terme.

La Mediterrània és un dels punts calents de biodiversitat del planeta, i a les illes es donen alguns dels processos més interessants des del punt de vista biològic i evolutiu. Un exemple emblemàtic seria el dels illots, que són importants com a últim refugi d'espècies que malviuen o han desaparegut del continent o d'illes més grans (com seria el cas de la sargantana balear que trobam als illots de Menorca i que va desaparèixer totalment d'aquesta illa a causa de processos originats per l'activitat dels humans).

En el cas de la Mediterrània les illes comparteixen moltes de les amenaces i dificultats relacionades amb la conservació de la flora, i és per açò que aquesta posada en comú és una de les vies més importants per ampliar el coneixement i millorar les iniciatives de conservació, gràcies a l'intercanvi i l'aprenentatge de les experiències i resultats obtinguts en altres regions amb una situació semblant.

Com a resum molt breu podríem destacar **la generalització de les principals amenaces a la conservació de la biodiversitat a la major part de les illes mediterrànies**: el desenvolupament urbanístic, l'elevada pressió turística, la pressió sobre els recursos (aigua, energia, extraccions de minerals, etc.), els abocaments de residus, la proliferació d'espècies invasores (com ara *Carpobrotus*) i d'espècies oportunistes com rates i gavines, la sobrepastura, el canvi climàtic i la vulnerabilitat de l'economia de les illes, que promou un tipus de desenvolupament poc equilibrat que compromet els valors naturals a canvi de beneficis a curt termini.

CONSELL INSULAR DE MENORCA

Institut Menorquí d'Estudis

Universitat de les
Illes Balears

D'altra banda, s'han posat damunt la taula **els principals reptes que es plantegen a hora de dur a terme un treball efectiu a favor de la biodiversitat específica a les illes**, que podríem resumir en: conèixer més el que tenim per focalitzar millor els esforços de conservació, millorar l'intercanvi d'informació entre els investigadors i gestors, impulsar la conservació de plantes als jardins botànics, promoure la proacció com a mètode de treball, promoure la col·laboració dels països més desenvolupats en la protecció de la biodiversitat dels països amb menys recursos, potenciar les activitats de sensibilització, promoure modificacions socioeconòmiques cap a un desenvolupament sostenible, replantejaments dels usos del sòl i recuperació d'activitats que afavoreixen la biodiversitat, com l'agricultura i la ramaderia extensives.

És important remarcar que, en el context de la Mediterrània, les activitats humanes tradicionals han contribuït des de temps immemorials a la configuració del paisatge i a la creació i el manteniment d'hàbitats que són clau per a la preservació de moltes espècies silvestres. L'activitat humana, per tant, tot i ser el principal factor d'amenaça actualment, és potencialment un factor clau per a la supervivència de moltes espècies.

Aquestes jornades, organitzades conjuntament per l'Institut Menorquí d'Estudis, el Consell Insular de Menorca a través del seu projecte LIFE+ RENEIX i la Universitat de les Illes Balears, han estat possibles gràcies a la inestimable col·laboració de moltes persones i entitats, especialment l'Ajuntament des Mercadal, el GOB Menorca i la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia del Govern de les Illes Balears. Expressam a tots ells el nostre sincer agraïment.

Comitè Organitzador
Maó, 3 de maig de 2011

